

DE OPHEFFING VAN DE HEMEL

Willem Melles

DE OPHEFFING VAN DE HEMEL

Willem Melles

Uitgeverij Bewust Zijn

Eerste druk, januari 2017

Vormgeving en omslagontwerp: Ron Goos
Redactie: Joke Melles-Aalberts, Denise de Costa
Eindredactie: Frank Janse

Copyright © 2017 Willem Melles
ISBN 978-94-92066-20-6
Gedrukt op FSC-gecertificeerd papier
Trefwoorden: spiritualiteit, bewustzijn, bewustwording

www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Uit deze uitgave mag uitsluitend iets verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, opnamen, of op welke andere wijze ook, hetzij chemisch, elektronisch of mechanisch, na voorafgaande toestemming van de uitgever.

Any part of this book may only be reproduced, stored in a retrieval system and/or transmitted in any form, by print, photoprint, microfilm, recording, or other means, chemical, electronic or mechanical, with the written permission of the publisher.

Uitgeverij Bewust Zijn
Postbus 17390
2502 CJ Den Haag

Inhoud

Voorwoord	8
Hoofdstuk I. Drama in de Hemel	13
Lucifer	14
Geheim Agent op aarde	21
Missie volbracht	27
Terug naar de Hemel	31
Weerzien in de Hemel	37
Hoofdstuk II. Het Tribunaal	43
Vorbereidingen en aanvang	44
Aan het werk	48
Een elegante oplossing	52
Porno in de Hemel	57
Pausen en keizers rollebollend over straat	60
Paulus' uitvinding van het christendom	64
Een abject godsbeeld	66
Paulus als betekenis-toekenner	67
Een uitputtingsslag	69
De haat tegen al wat Joods is	70
Een Kerkvader die haat zaait	72
Het psychologische aspect van de haat	74
Wat kan de Hemel doen?	75
Religies als ommuurde tuinen	76
Kort beraad betreffende de voortgang van het Tribunaal	82
Hoofdstuk III. Ongekende ervaringen	85
Jonah in de stilte van de Eeuwigheid	86
Michaëls schokkende ontdekking	93

Michaël is de weg kwijt	101
Michaël ontdekt Xenofilia	112
Hoofdstuk IV. Totale ontwrichting	129
Het Tribunaal in rouw	130
Bewustzijn en bewustwording	140
Verhemellijken of verwereldlijken	141
Hoofdstuk V. Een hemelse keuze	153
Xenofilia's Hemel	154
Commotie en emotie	160
Opheffen of voortzetten	172
Mijmeringen van Lucifer	173
Lucifer schept Licht	177
Hoofdstuk VI. Drama op Aarde	185
Een aarde zonder Hemel	186
Intermezzo in Slochteren	198
Engelen en pausen in conclaaf	200
Een opgeheven Hemel	207
Naschrift	210
Voetnoten	211
Bibliografie	216
Dankwoord	218
Over de auteur	219
In memoriam	220

Voorwoord

Het boek dat u zojuist ter hand nam, is niet geschreven door een jong, veelbelovend schrijver, van wie men na deze eersteling ongetwijfeld bestseller na bestseller mag verwachten. Degene die dit boek schreef is met zijn geboortjaar 1928 uiteraard geen 'belofte voor de toekomst'. Maar, zoals Sarah, Abrahams vrouw, wier schoot reeds verstorven was, toch nog tot baren kwam, en zoals haar man Abraham toen hij al honderd jaar was de door God beloofde zoon ter wereld zag komen, zo beviel de schrijver, laat in zijn levensavond, van dit boek. Een laat-geborene is het dus; bovendien, de zwangerschap ervan duurde jaren, en de bevalling al evenzo! De geestelijke vader van dit waarschijnlijk enige kind hoopt dat het zijn weg naar u mag vinden.

Waarom werd dit boek geschreven? Omdat ik het heel jammer zou vinden als de vrucht van een lang leven tot stof en as zou vergaan. Wanneer na jaren iemands graf geruimd wordt, vindt men als vrijwel de enige intact gebleven rest van diens lichaam de schedel. Hård is die schedel, en wel omdat deze tijdens het leven het meest waardevolle van de mens moest beschermen: niet alleen de geest, het 'zelf', de psyche, maar ook alles wat in dat hoofd is 'opgeslagen', die hele schat, opgebouwd tijdens een leven van studie, van ervaringen, van kennis en weten. Dat het lijfelijk organisme verpulvert na de dood is tot daaraan toe, maar dat alles wat de geest van een mens bevatte eveneens verloren gaat, is diep te betreuren ... Willen wij iets van de rijkdom die zich in het hoofd bevindt, bewaren, dan is een boek daar een uitgelezen mogelijkheid voor. Dit boek bevat een bloemlezing van wat een heel leven mij aan rijkdom heeft gebracht.

Schatrijk is namelijk mijn geest. Dat riekt naar eigen roem, is echter juist bedoeld als bescheidenheid. Immers, mijn 'rijk-

dom' bestaat uit een verkregen vermogen. Als student theologie, en ook later, als beginnend predikant, verbaasde ik mij over de vlotheid en de zelfverzekerdheid waarmee leeftijdgenoten over allerlei onderwerpen hun mening ten beste gaven. Ik ben mijn bewuste leven juist begonnen met een gevoel dat ik niets wist, nog niets mee te delen had aan een ander, dat mijn geest nog arm was. Het was een gevoel dat bij mij hoorde en nog altijd hoort en dat aanvankelijk door mijn vader werd gevoed; niet om mij te kleineren, maar om me te prikkelen: wanneer je innerlijke rijkdom wilt verwerven en prijs stelt op *cultura animi*, zoals de klassieke schrijvers de ontwikkeling van de geest noemden, moet je daar heel veel voor doen. Bestudeer en lees wat de echt grote geesten ons aan wijsheid, wetenschap en schoonheid geschonken hebben, aldus zijn goede raad aan mij.

Ik ben het mijn hele leven met hem eens gebleven. Mijn instelling is altijd geweest: van mijzelf ben ik een arme van geest, ik moet mijn dorst naar geestelijke rijkdom telkens en telkens weer lessen door te luisteren naar de waarlijk grote erflaters van onze beschaving.

Er is echter nog een andere bron die mij voedde. Deze bestond uit duizenden ontmoetingen van intieme aard, die het gevolg waren van mijn beroepsarbeid.

Mijn beroep heeft altijd bestaan uit werken met andere mensen, maar dan in een bijzondere setting. Een kwart eeuw was ik predikant en pastor. Vervolgens werkte ik achtentwintig jaar als psychotherapeut. Beide beroepen brachten één op één situaties met zich mee. In beide levensfasen was ik, zoals dat in het Duits zo mooi gezegd wordt, het 'Gegenüber' van iemand anders en was die ander mijn 'Gegenüber'. Als je ergens in geestelijke zin schatrijk van wordt, dan is het wel van de persoonlijke omgang met andere mensen, in mijn geval mensen in een zekere nood. Ik kom hier nog op terug.

Eerst wil ik duidelijk maken dat er ook ontwikkelingen plaatsvonden die in eerste instantie grote verarming met zich meebrachten. Tussen de twee uitgeoefende beroepen bevindt zich een breukvlak, dat het gevolg was van een andere ontmoeting: halverwege mijn leven kwam ik namelijk mijzelf tegen. Deze confrontatie was nodig en bracht met zich mee dat ik mijn eigen schaduwzijde onder ogen moest zien en onontkoombare waarheden niet langer kon ontkennen. Authentiek zijn, dat had ik namelijk al die jaren niet gedurfd.

Nog voor mijn vijftigste jaar moest ik ingrijpende beslissingen nemen, die verstreckende gevolgen hadden. Mijn huwelijk eindigde in een scheiding, waardoor mijn gezin uiteenviel. Ik ging een nieuwe relatie aan. De kerkelijke gemeente kon met een en ander niet leven en van de ene op de andere dag stond ik ambteloos op straat. Al met al was mijn leven veranderd in een grote puinhoop. Een dergelijke crisis nekt een mens voorgoed, of hij komt er sterker uit te voorschijn; in mijn geval gebeurde het laatste. Wat in eerste instantie aanvoelde als dood en verlies bleek in de verwerking van alles omgezet te kunnen worden in leven en winst.

Ik moest mijn leven op een geheel nieuwe leest schoeien. Als godsdienstleraar op een middelbare school voorzag ik in mijn levensonderhoud. Daarnaast volgde ik de opleiding tot psychotherapeut en begon samen met mijn toenmalige partner een vrijgevestigde praktijk, waarin ik drie decennia werkzaam was.

Ondertussen vond bij mij onderhuids een pijnlijk proces plaats: ik vervreemde hoe langer hoe meer van Kerk en geloof. Een lange periode volgde waarin dit proces zich moest uitkristalliseren. Pas op het feest ter gelegenheid van mijn zeventigste verjaardag zei ik in mijn toespraak: 'Ik voel behoefte om weer "God" te zeggen.' Dit was het begin van een nieuwe religieuze zoektocht.

Uiteindelijk bood de geestelijke ontmoeting met het werk

van de Joodse verlichtingsfilosoof Spinoza mij een eerste houvast. Door hem kon ik weer 'God' zeggen, al was Spinoza's God een heel andere dan die ik als gereformeerd theoloog had leren kennen. Tussen mij en het door de theologie zo tot in de finesses uitgetekende Opperwezen is het nooit meer goed gekomen.

Nadat ik me in het werk van Spinoza had verdiept, kwam ik in aanraking met de filosofie van Nietzsche; hoewel deze mij nóg verder van mijn gereformeerde huis voerde, vormde zich langzamerhand wel een levensvisie waarbij mijn denken en voelen rust vonden. Ook de invloed van het gedachtengoed van schrijvers en spirituele leraren als Etty Hillesum, Eckhart Tolle en Amit Goswami (kwantumfysica) mag ik niet onvermeld laten.

De ontwikkeling die ik hier beschrijf, was als een onderstroom waarboven een hoofdstroom de dagorde van leven en werk bepaalde. Het heeft vele jaren geduurd voordat een nieuw religieus paradigma zich voor mij ontvouwd had. Ook de vele gesprekken – en soms heftige discussies – die ik heb gevoerd met mijn huidige echtgenote Joke hebben hierbij een belangrijke rol gespeeld.

Als predikant moest ik elke zondag voor mijn gemeenteleden een of twee preken houden. Ik hield daarvan; hoewel de voorbereiding mij veel tijd kostte, ervoer ik de zinvolheid ervan. Deze verwoordde ik als volgt: mijn gemeenteleden hebben al hun tijd nodig voor hun dagelijks leven en hun beroepsarbeid. Veel tijd om na te denken hebben ze hierdoor niet, ze zijn daarin ook niet getraind. Ik mag elke week opnieuw voor hen de woorden vinden die zij zelf vaak niet kunnen bedenken; in de woorden die ik hun in de kerkdienst ter beschikking stel, kunnen zij hopelijk uitgedrukt vinden wat er in hen omgaat.

Plaatsvervangend zocht en vond ik voor hen die woorden. Zoals de schoenmaker zolen zet en de bakker brood bakt, zodat de medemens dat niet zelf hoeft te doen en tijd heeft voor zijn

eigen leven, zo zocht en vond ik de woorden voor mijn lieve gemeenteleden. En zo ervoeren zij dat zelf vaak ook.

Na het verlies van mijn ambt voelde ik mij als een vogel van wie men de snavel heeft dichtgebonden ... Voor mijn vrouw was dit de aanleiding om mij aan te sporen te gaan schrijven.

Ik weet dat veel mensen met geloofs- en zingevingsvragen bezig zijn, bijvoorbeeld zij die niet meer uit de voeten kunnen met het christelijke geloof, maar met het badwater van de oude vertrouwde opvattingen toch het kind, de kern van religie, niet willen weggooien. Ik weet ook dat er mensen zijn die de Kerk in hun jonge jaren vrij geruisloos de rug hebben toegekeerd, maar die nu, in hun tweede levenshelft, weer zingevingsvragen gaan stellen. Ik hoop van harte dat dit boek bijdraagt aan hun innerlijke transformatie.

Hoofdstuk I

Drama in de Hemel

Lucifer

Mijn naam is Lucifer, Lichtbrenger. God Zelf gaf mij die naam. Wie God is, weet u natuurlijk. Wij in de Hemel gebruikten allerlei titels voor Hem: 'Almachtige Koning van Hemel en Aarde', of 'de Eeuwige', dan wel 'de Ene', in de zin van Enkelvoudige, Unieke. Wij noemden Hem ook wel 'de Alwijze' en 'Adonaj'.¹

Dat Hij mij de naam 'Lucifer' gaf, is iets waar ik trots op ben.

Ik wil ook mijn collega en vriend Aartsengel Michaël aan u voorstellen. Ik vond hem een ongelooflijk sympathieke en wijze Engel, iemand die altijd bereid was om bij een verschil van mening een tussenoplossing te accepteren.

Michaël en ik waren de Eersten onder Gods Ministers; Michaël was tevens Gods plaatsvervanger en gemachtigd in voorkomende gevallen namens Hem te handelen.

Stelt u zich de Hemel voor als gevestigd op een zeer uitgebreide wolkenmassa; er bevindt zich een stad, 'Hemelstad' genaamd, die gebouwd is van hetzelfde materiaal als de wolken waarop deze rust, maar wel van een grotere dichtheid. Ware dat niet zo, dan zou het onmogelijk zijn om er een stad van te bouwen.

Als u voor Hemelstad zou staan, dan zou u drie kolossale, imposante gebouwen zien. Centraal staat het Koninklijk Paleis waar onze Koning resideert. Daarachter bevindt zich de regeringswijk met tal van gebouwen, bestemd voor de verschillende diensten die ons Hemelse Gemenebest laten functioneren. Links van Gods paleis staat het enorme complex waar Aartsengel Michaël zijn Ministerie heeft en dat tevens fungeert als Paleis van Justitie; daarachter bevindt zich de wijk waar alle ambtenaren hun burelen hebben, en daar weer achter ligt de wijk waar de Hemelse beambten wonen. Rechts van Gods Paleis staat het Ministerie van Buitenheimelse- oftewel Aarde-betrekkingen, waarvan ik het hoofd was. Ik fungeerde als Gods linkerhand.

Samen met de Allerhoogste vormden wij de 'Regering van

Hemel en Aarde'. De regeringszaken werden dagelijks besproken; wat op mijn terrein lag besprak de Allerhoogste met mij, hetzelfde gold voor Michaël. Daarnaast hadden Michaël en ik onderling overleg. Het was een komen en gaan tussen onze Ministeries en Gods Paleis.

Wat de onderlinge verhoudingen betreft: Adonaj was zeer gesteld op de zachtaardige, beschaafde en zeer wijze Michaël. Op mij was Hij ook wel gesteld, Hij waardeerde mij vanwege mijn inbreng in de ingewikkelde regeringsaangelegenheden. Maar, ik moet het eerlijk bekennen: Michaël is sympathieker dan ik, zachtaardiger. Als ik mezelf moet beschrijven: ik ben veel scherper van tong, oordeel sneller, ben ongeduldiger, feller, en vooral zeer kritisch, in de eerste plaats op mijzelf, maar ook ten aanzien van Mijn Koning. En – wat Hij niet fijn vond – ik had nogal eens kritiek op de sfeer in de Hemel: het was me daar te braaf, te ernstig en daardoor vaak zo saai! Wanneer ik het af en toe niet eens was met een plan van de Almachtige betreffende de mensheid, dan liet ik Hem dat ook weten; alles in het netje en met behoud van het respect dat ik voor Hem had. Over het algemeen waardeerde Mijn Vorst mijn eerlijkheid ook, maar niet altijd, zeker niet in de hooglopende kwestie waarover ik nu ga vertellen, en waarvan de gevolgen voor mij tot op de dag van vandaag behoorlijk bitter zijn.

God en ik, we waren een merkwaardig duo, want, zoals gezegd, lag ik nogal eens met Hem in de clinch. Aanvankelijk was dat nog niet het geval; in principe erkende ook ik Hem, Mijn Koning, in al Zijn geweldige capaciteiten. Enkele eonen na dit stralende begin begon dat echter te veranderen. Nadat God als Schepper de aarde en de mensheid had gecreëerd, geheel naar Zijn eigen goddelijke ontwerp, kwam het tussen Hem en mij tot een ernstig conflict!

Michaël en ik waren beiden van het grondplan van de Schepping op de hoogte; Michaël vond het een goed ontwerp,

maar ik twijfelde. Volgens mij zat er een weeffout in die wel eens heel verkeerd zou kunnen uitpakken. Helaas gaven de latere ontwikkelingen mij gelijk. Het mooiste en ook het meest concrete verslag hiervan kunt u vinden in de Joodse Heilige Schrift; de priesterlijke schrijver ervan had, evenals ik, die weeffout in Gods creatie opgemerkt. Deze kwam al kort na het begin van de Schepping van de mens aan het licht, namelijk toen bleek dat de mens een eigenzinnig en nogal dom wezen was, dat van meet af aan niets anders deed dan Gods ontwerp saboteren door ongehoorzaamheid. Na de zogenoemde zondeval ging het van kwaad tot erger: broedermoord, haat en nijd, hoeren en sloeren. Waarschijnlijk kent u de verhalen; de Joodse verteller had elf hoofdstukken nodig om de volledige mislukking van Gods ontwerp te beschrijven. Ik maakte dat alles van zeer nabij mee en zag ook Zijn enorme teleurstelling; het was een geweldige deceptie voor Hem! De Allerhoogste had immers na elke Scheppingsdag teruggeblikt op Zijn werk van die dag, en Zijn conclusie was steeds: 'Ja, het is goed!' En vervolgens pakt het dan toch nog verkeerd uit! Ik zag hoe Hij zich er hoe langer hoe meer in vastbeet en telkens overnieuw begon, in de hoop dat het ditmaal beter zou gaan, maar dat ging het natuurlijk niet. Opnieuw werd het een grote janboel op aarde, *de mens wilde nu eenmaal niet deugen*. De Heilige Schrift van de Joden windt er geen doekjes om: wat een liederlijkheid wordt daarin niet beschreven!

Ik zag dit alles met lede ogen aan, volstrekt niet met leedvermaak; ik voelde plaatsvervangend het verdriet dat Hij moest voelen. Ik was dan ook in eerste instantie voorzichtig met het uiten van kritiek.

Maar toen kwam het: op zo'n prachtige eeuwigheidsmorgen riep Hij mij bij zich. Ik zie ons nog zitten in Zijn schitterende werkkamer. 'Lucifer,' zei Hij met een stralend gelaat, 'Ik ben er uit. Ik heb besloten het vanaf nu anders aan te pakken. Ik heb daar-

voor een plan ontworpen om het mislukte project toch nog te doen slagen. Luister ...'

Ik luisterde, heel aandachtig, was ook blij voor Hem. Het nieuwe plan kwam op het volgende neer: Hij wilde de hele mensenwereld bevrijden van haar negatieve eigenschappen, haar gelukkig maken en laten delen in Zijn Heil. Hij sprak heel poëtisch van een Vrederijk, waar uiteindelijk alle volkeren, in Liefde verenigd, zouden samenwonen. Hij noemde dat Zijn toekomstige Koninkrijk. Om dat te kunnen realiseren, zo legde Hij mij uit, moesten Wij eerst een bruggenhoofd op aarde hebben. Hij wilde beginnen met het winnen van de 'hearts and minds' van de Kinderen Israëls – zo noemde Hij het volk waarvan Abraham de stamvader was – om via dat bruggenhoofd uiteindelijk alle volkeren van de aarde onder Zijn zegenrijke scepter te verenigen.

Nadat Hij mij Zijn plan met een van geluk stralend gelaat had uitgelegd, keek Hij mij verwachtingsvol aan, zo van: 'Lucifer, wat vindt gij ervan?' Ik had al eerder gemerkt dat Hij op iets zat te broeden, maar nu Hij er dan eindelijk mee voor de dag was gekomen, kon ik niet anders dan zeggen: 'Mijn God, U kent mijn toewijding aan U, maar ik onderwind mij om het niet met U eens te zijn! Ik ontraad U ten enenmale om dit plan te gaan uitvoeren!' Hij keek mij met Zijn lieve ogen niet begrijpend aan en vroeg te leersgesteld: 'Vindt gij het dan geen goed plan, Lucifer?' En op dit punt begint de ellende, zowel voor de Hemel, als ook voor mij persoonlijk.

Ik trachtte God de kern van mijn bezwaren zo goed mogelijk uit te leggen. Deze bestond uit de volgende punten:

1. Het plan zal stuk lopen op de inferioriteit van de mens. De mens is nog teveel dier gebleven, zonder zich hiervan bewust te zijn. Zijn bewustwording zal nog heel wat voeten in de aarde hebben.
2. Het plan omvat weliswaar alle volkeren op aarde, maar Gij,

Adonaj, begint te kleinschalig; tegen de tijd dat Gij Uw doel met het volk Israël bereikt hebt, zodat Gij kunt gaan trachten de andere volkeren onder Uw scepter te brengen, zullen er inmiddels vele concurrenten van U de volkerenmarkt zijn opgegaan om er hún godsdienst-variant te implementeren.

Ik reageerde dan ook nogal cynisch met de opmerking: 'Dat wordt knokken, Majesteit!'

Ten slotte mijn derde bezwaar: het plan is te beperkt. Het betreft alleen mensen op een heel klein planeetje in een oneindig Universum; ik mis een ruimtevisie.

Ik sla de discussies die Hij vervolgens met mij is aangegaan maar over. De uitkomst was dat we het niet met elkaar eens werden. De HERE God werd toen erg boos, woedend zelfs. Dat Hij driftig kan zijn, wisten de Kinderen Israëls ook al, lees maar na in hun Heilige Schrift.

Ik schrok er heel erg van. Maar ik ben nu eenmaal Michaël niet, ik ben vasthoudend; ben ik het ergens niet mee eens, dan ben ik slechts bereid om toe te geven wanneer ik overtuigd word door goede argumenten. Ik denk dat ik me af en toe ook wel eens onheus gedragen heb, ik ken mezelf! Het resulteerde in een groot drama. Op het hoogtepunt van Zijn Gramschap ontbood hij de Hemelse ordedienst; vier agent-Engelen arresteerden mij. Zij rukten de insignes die bij mijn hoge positie hoorden van mij af en lieten me een soort jutenzak aantrekken, zoals een gevangene in een boevenpak gehuld wordt. Hoewel de Allerhoogste van drift bijna niet uit zijn woorden kon komen, bedreigde Hij mij met de hel; 'de buitenste duisternis' noemde Hij deze. Het ergste van alles was, dat Hij mij verbood mijn erenaam nog langer te dragen. 'Je mag jezelf niet langer Lucifer noemen, voortaan heet je "Satan", je zult niet langer Lichtbrenger zijn, maar Vorst der Duisternis ... "Diábolos", Tegenstrever, dat is voortaan jouw naam, rebel die je bent!'

Toen ik zo geheel van alle luister was ontdaan, verhief God Zijn stem opnieuw en donderde: 'Verdwijen uit mijn ogen!' Hij gaf een teken aan de gerechtsdienaren en deze wierpen me de Hemel uit.

Nu ben ik niet voor een kleintje vervaard, vliegen was altijd al mijn sport geweest en ik was er een kampioen in. Dus ik viel dan wel uit de Hemel, maar slaagde erin mijn vallen te transformeren tot vliegen ... en zo kwam ik uiteindelijk met een fraaie zweefvlucht in een bergachtig gebied op aarde terecht.

Uiteraard had ik geen enkel idee waar ik mij bevond. Alles was hier onbekend voor mij; ik was mij ervan bewust dat ik heel wat tijd nodig zou hebben om mij te oriënteren en om weer tot mezelf te komen. Ik voelde mij afschuwelijk, oneerlijk behandeld, vernederd en totaal aan een mij onbekend lot overgelaten. Het enige positieve bestond daarin dat ik dank zij mijn vliegvaardigheid mijn leven had weten te redden.

Ik keek om mij heen en zocht een beschutte plek op. Tot mijn vreugde stroomde daar een beek en er groeiden bessenstruiken; in mijn levensonderhoud kon ik dus voorzien! Ook zag ik een soort spelonk-achtige spleet in de bergwand; daar kon ik bescherming vinden tegen regen en kou.

Ik ging zitten en dacht na. Ik merkte hoezeer het hele gebeuren mij had aangegrepen. Allerlei gevoelens streden om voorrang: verdriet, gekrenktheid, woede, angst, en met name onzekerheid. Wat moet ik hier, ik wil hier helemaal niet zijn!, ging het door me heen. Uiteindelijk besepte ik dat het 't beste zou zijn om deze plek voorlopig als een soort basiskamp te zien, en dat ik allereerst moest trachten weer enige grip op mijn leven te krijgen. Pas daarna zou ik over mijn toekomst na kunnen denken.

Het was inmiddels laat geworden. De zon stond al vlak boven de kim, en omdat ik moe was, besloot ik om eerst te gaan slapen. Een beschutte plek had ik gelukkig al gevonden!

Het duurde geruime tijd voor ik insliep. Allerlei beelden van de vorige dagen kwamen weer boven. Maar uiteindelijk verdwenen deze en was er alleen maar de donkere nacht die haar vleugels beschermend boven mijn geest uitspreidde en geen beeld meer toeliet.

Het was de zon die haar stralen mijn slaapspelonk binnenzond en mij als het ware wakker kuste. Het was een wel heel vreemd ontwaken. De ochtend ervoor was er nog niets aan de hand geweest en was ik wakker geworden in mijn eigen luxueuze slaapvertrek waar mijn bedienden klaar stonden om me van alles te voorzien; nu lag ik hier, in een een kale rotsspleet, hoog in een mij onbekend gebergte!

Maar goed, ik leefde nog. Ik waste mij in de beek, dronk van het heldere, koele water, plukte en at wat bosvruchten. Ik nam bij mezelf waar dat ik weer redelijk rustig was en weer helder kon nadenken. En nadenken was wat ik de eerstvolgende maanden voornamelijk deed.

Het eerste wat zich aan mij opdrong was de vraag: laat ik mij leiden door mijn negatieve gevoelens, door boosheid, wraakzucht en diepe krenking? Indien ik mijn beslissingen hierdoor zou laten beïnvloeden, zou ik mij inderdaad verlagen tot een soort Satan. Dan zou mijn leven slechts ten doel hebben om God de voet dwars te zetten waar ik maar kon. Dan zou ik Zijn Heilsplan saboteren door wat Hij trachtte op te bouwen voortdurend te ondermijnen en te doen mislukken. Maar was dat wat ik wilde?

Als ik dat zou doen, zou ik mijn leven in dienst stellen van het negatieve, en – dat wist ik diep in mijzelf maar al te goed – zo was ik niet, dat zou ik niet eens kunnen, ik weigerde mijzelf daartoe te verlagen. Ook mijn hart sprak heel duidelijk; ondanks mijn woede en teleurstelling hield ik nog steeds van de Allerhoogste, en ik wist heel zeker dat Hij ondanks alles ook nog van mij hield.

Benedictus V, een rechtschapen iemand, werd door Keizer Otto om politieke redenen afgezet – hij eindigde zijn leven in ballingschap in Hamburg. Benedictus VI (973-974) werd door de beulsknechten van tegenpaus Bonifatius VII (984-985) gewurgd in de kerker; dezelfde Bonifatius liet ook Johannes XIV (983-984) in gevangenschap de hongerdood sterven. Zelf werd de goedheiligman vermoord; zijn lijk werd vervolgens door de straten van Rome gesleept.

Ten slotte ontmoeten we aan het eind van deze donkere eeuw nog de tegenpaus Johannes XVI. Hij bezette de stoel van Petrus nadat de eerste Duitse paus, Gregor V, door een opstand van de bewoners uit Rome verdreven was.

Keizer Otto III marcheerde naar Rome en zette Gregor weer op de Heilige Stoel. Over Johannes XVI brak een vreselijk strafgericht los; nadat deze op zijn vlucht gearresteerd was, sneed men hem zijn neus, tong en oren af en brandde hem met gloeiende tangen de ogen uit. Om hem ook nog van zijn laatste waardigheid te beroven, werden hem, voor het tribunaal van het Lateraan, de pauselijke gewaden van het lijf gerukt; men zette hem achterstevoren op een schurftige ezel, gaf hem des ezels staart als een teugel in de handen en dreef hem door de straten van Rome.

Dit was in die donkere eeuw het eigenlijke, *feitelijke Rome*, en zó was ook het pausdom – vervallen en het ambt onwaardig. Echter, er bestond ook *Rome de Pelgrimsstad*. Rome mocht in moreel en in bouwkundig opzicht nog zo rot en vervallen zijn, en de pausen mochten zich dan bij tijd en wijle gedragen als een bende zedeloze, liederlijke autocraten, voor de christenen – en nu komt weer hun lichtgelovigheid in zicht – bleef Rome het *Roma Nobilis*, de edele stad, heerseres over de gehele aarde, verheerlijkt vanwege de martelaren wier bloed door Rome's aderen stroomde, zoals in de hymnen gezongen werd. Voor het

simpele volk behield de stad haar functie van *Poort naar het Paradijs*, mede doordat de apostelen Petrus en Paulus er begraven zouden liggen. De pelgrimage naar deze Heilige stad droeg gelijkelijk bij aan aards en eeuwig heil. Er was dus sprake van een win-win situatie: vreemdelingen gebruikten Rome, en Rome leefde in economisch opzicht voornamelijk van hen.⁶

Uiteraard maakt bovenstaande opsomming slechts een klein onderdeel uit van een lange geschiedenis, die begint ten tijde van de beroemde Karel de Grote en eindigt wanneer de Oostenrijkse Keizer Franz I op 6 augustus 1806 een einde maakt aan de droom waaraan gedurende 1006 jaar gesponnen is: *Het Heilige Roomse Rijk van de Duitse Natie*. Het was een droom van Macht en Rijkdom. Voor het gewone volk echter was die droom niet zelden een nachtmerrie.

Het enige dat van die gedroomde macht is overgebleven, is een Kerkelijke Staat in Rome, die weinig meer voorstelt, met aan het hoofd daarvan nog altijd de paus. U begrijpt, voorzitter Michaël, dat ik met deze voorbeelden moet volstaan. Het zou u en de overige toehoorders dodelijk vermoeien wanneer ik met u de hele Kerkgeschiedenis zou behandelen. Liever ga ik nu over tot wat ik al aangekondigd heb als het vierde aspect dat mij in mijn onderzoek zeer pijnlijk getroffen heeft, en dat alles te maken heeft met de apostel Paulus.'

Paulus' uitvinding van het christendom

'Slechts weinigen beseffen dat het christendom niet terug gaat op Jezus, maar een creatie is van de apostel Paulus.⁷ In de eeuwen na de dood van Jezus van Nazaret gaven vele, vaak onbekende schrijvers hun visie op Hem. Hun geschriften bevatten weinig feitenkennis, maar waren bedoeld om hun privé-opvattingen over Jezus uit te dragen. Ook de vier Evangelisten uit het Nieuwe Testament gaven slechts hun subjectieve kijk op Hem. Het weinige dat wij met zekerheid over Jezus – of Jeschoea, zijn

Joodse naam – weten, behelst hooguit twee à drie bladzijden. Zelfs Paulus, van wie in het Nieuwe Testament heel wat brieven zijn opgenomen, geeft geen biografische gegevens over Jezus. Wat hij wel doet: hij legt omstandig uit wat volgens hem de betekenis is van de kruisdood van Jezus. Hij volgt daarbij een wel heel aparte methode.

Om te beginnen verandert hij de betekenis van het werkwoord 'geloven'; hij vat het op als: geloven dát ... geloven dat iets wáár is. Dit ademt om te beginnen al een heel andere sfeer dan de Tenach, de Joodse Heilige Schriften, waarin de betekenis van geloof totaal anders wordt opgevat. Voor een Jood bestaat geloven uit een gerichtheid van het *hart* op God; het woord hiervoor is "èmoenah", dat een vertrouwensrelatie aanduidt. Iemand heeft Paulus getypeerd als "een religieus genie met een rijke verbeeldingskracht, weliswaar verward, maar wel in staat een mythologische en archetypische betekenis te geven aan de dood van een Joodse held, Jezus van Nazaret."⁸ Mij lijkt deze karakterisering van Paulus een schot in de roos. Hij was een *betekenis-toekenner*; hij was het die uitmaakte wat Jezus voor de wereld betekende. Paulus gebruikte bij voorkeur de ambtstitel *Christus*, wat "Gezalfde" betekent. Jezus' volgelingen worden daarom "christenen" genoemd. De warme sfeer van de Joodse, persoonlijke omgang met God werd verlaten. Paulus schiep een kil, verstandelijk klimaat. Hij smeedde daarbij heterogene elementen aaneen. Zijn Christus is gedeeltelijk Joods, gedeeltelijk Hellenistisch. Het resultaat is hybride.⁹ Volgens Paulus zou "zijn" Christus al in de Joodse Tenach voorspeld zijn. Allerlei teksten, waarvan bij onbevangen lezing duidelijk is dat zij absoluut niet over Jezus gaan, verklaarde hij met een speciale uitlegmethode *als bij uitstek op Jezus betrekking hebbende*. Hij liet deze teksten als het ware buikspreken. Men noemt deze uitlegmethode *allegorie*. Een Amerikaanse schrijver vertaalt het, niet ongeestig, met *Otherspeak*; een tekst iets anders laten zeggen dan er staat. Nu,

volgens die leesmethode zou Jezus de "Zoon van God" zijn, door God naar de aarde gezonden om de mensheid te verlossen. Maar dit hybride Christusbeeld is geheel en al onjoods. De gedachte alleen al dat God een Zoon zou hebben, is *een gruwel voor een Jood!* De kruisdood van Jezus zou, ook weer volgens Paulus, een straf van God zijn voor de zonden van alle mensen uit alle eeuwen, een soort geconcentreerde straf!

Kort samengevat: een uitermate vertoornde God strafte zijn eigen Zoon in plaats van het volgens hem in zonde ontvangen en geboren menselijke geslacht. Uitsluitend op deze wijze zou de mensheid met die vertoornde God verzoend kunnen worden! Met die zoendood was de mens echter *nóg* niet verlost. Hij moest ook nog gelóven in dat plaatsvervangend lijden en sterven van Gods Zoon. Eerst dan zou de mens, verlost van het eeuwige verderf, na zijn dood in de Hemel komen.'

Een abject godsbeeld

'Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik vind dit een afschuwelijk godsbeeld. Beseft u wel, geacht Tribunaal, wat Paulus onze geliefde God hiermee aandoet? Hij maakt van Hem een monster van een Vader, die voordat Hij de mensen kan vergeven, eerst de eeuwige straf, bestemd voor de hele mensenwereld, doet neerkomen op het hoofd van een onschuldige. Bovendien, hoe vreemd is het om onze Hemelkoning opeens een Zoon toe te schrijven! Onze God is Eén, zo belijden wij! Het beeld dat Paulus van God schetst, is ook voor ons hier in de Hemel *abject*. Maar wat veel erger is, terwijl het aan de man gebracht wordt als reeds aangekondigd in de Joodse Heilige Schrift, is het in werkelijkheid volledig onjoods. De Kinderen Israëls kennen God als een liefdevolle Vader, die de zonden van Zijn dwalende kinderen vergeeft vanuit de zachtheid van Zijn hart, zonder boete, zonder straf te eisen. Men leze Psalm 103! Ik citeer deze psalm hier in een heel oude taal:

*Barmhartig en genadig is de HEERE.
Lankmoedig en rijk aan goedertierenheid;
niet altoos blijft Hij twisten,
niet eeuwig zal Hij toornen;
Hij doet ons niet naar onze zonden
en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden;
maar zo hoog de Hemel is boven de aarde,
zo machtig is Zijn goedertierenheid over wie Hem vrezen.
Zover het oosten is van het westen,
zover doet Hij onze overtredingen van ons;
gelijk zich een vader ontfermt over zijn kinderen,
ontfermt Zich de HEERE over wie Hem vrezen.*

Voelt u het vertrouwelijke, het bijna familiale? Een vader vergeeft zijn kind het verkeerde dat het deed, "om niet", hij gaat niet een ander kind daarvoor doden.

Denk maar aan zo'n menselijke vader, zegt deze psalm, zegt het Joodse geloof; *evenals* een vader zijn kind vanuit de liefdevolheid van zijn hart vergeeft, scheldt God ons al onze ongerechtigheden kwijt!

Beseft u goed dat het beeld dat deze psalm van God schetst, het authentieke Joodse godsbeeld is. Zo kennen ook wij Adonaj!

Paulus als betekenis-toekenner

'Paulus had er blijkbaar geen idee van dat hij van de God van de Joodse bijbel een wreed monster maakte, wiens ziedende toorn over 's mensen ongehoorzaamheid alleen maar tot bedaren kon worden gebracht door deze te wreken op Christus, die daarvoor door de apostel tot Gods eigen Zoon was benoemd!

Paulus' brieven wemelen van *volkomen onjoodse gedachten*. Het komt erop neer dat Paulus de Joodse Heilige Schrift heeft geannexeerd; beter gezegd, hij heeft deze 'gestolen', en heeft er verscheidene, voor een Jood volkomen onaanvaardbare

conclusies uit getrokken.

Laat ik, Jonah, dit ervan zeggen: het was het volste recht van Paulus om een godsdienst naar zijn eigen smaak te introduceren. Maar hij had niet het recht om de Heilige Schriften aan de Joden te ontfutselen en er vervolgens een uitleg aan te geven waarvan een echte Jood, evenals wij allen hierboven, op het eerste horen weet: dit is valsmunterij, deze interpretatie deugt niet!

De Joden in Paulus' tijd en daarna hadden dan ook groot gelijk dat zij diens uitleg verontwaardigd van de hand wezen. De meest ernstige consequentie van Paulus' geknutsel is, dat hij degene is die van de Joden *Godsmoordenaars* heeft gemaakt! Het is door zijn toedoen dat de Joden door de hele christenheid werden gezien als verantwoordelijk voor de dood van Jezus. En wat erger is: ze werden er gedurende alle eeuwen voor gestraft.

De apostel merkte alras dat de Joden van zijn verhaal niets moesten hebben. In brieven aan bekeerlingen die hij op zijn zendingsreizen had opgesteld, schrijft hij de Joden dan ook af. Zij zijn niet langer het volk van God, zo decreteert hij. Degenen die zijn verhaal wel geloofden en die zich in navolging van Paulus "christenen" noemden, vormden volgens hem nu het "nieuwe Godsvolk". Weliswaar bleef de deur voor de Joden op een kier staan: indien zij zich aan het Einde der Tijden toch nog tot Paulus' versie van de blijde boodschap zouden bekeren, zouden zij alsnog welkom zijn in Gods Koninkrijk.

Het is dan ook heel goed te begrijpen dat de Joden deze lezing van Paulus volledig onaanvaardbaar vonden. Voor hen was en bleef Jeschoea een Joodse rabbi, die met zijn intense aandacht en liefde voor de mensen duidelijk maakte wat God in de Hemel van de mens verwachtte: liefde voor de medemens, met name voor de achtergestelde! Zij bleven dan ook trouw aan het door de profeten geschetste sociaal-politieke ideaal van hun God JHWH.

Het is indroevig, maar hierop liep de godsdienstige een-

heid stuk. De Joden haakten af, bleven bij hun geliefde Heilige Schrift, en probeerden op de wijze van de profeten in het verleden en ook van hun laatste profeet Jeschoea, hun God, die ze vanaf Abraham en Mozes hadden getracht in gehoorzaamheid te dienen, trouw te blijven!

Een uitputtingslag

Uitgeput was Jonah. Hoe vermoeiend was het wel niet, dat hij door de achterstand van de Hemel wat betreft communicatiemiddelen, alles mondeling aan zijn collega's hier moest uitleggen. Voorzitter Michaël zag hoe moe Jonah was, en ook voor de leden van het Tribunaal was het zwaar geweest om het tempo waarin alle informatie door hem verstrekt werd, bij te houden. Om die reden schorste Michaël de vergadering voor twee Hemel-etmalen.

Na deze zeer welkome periode van rust heropende hij de raadslagingen.

Iemand vroeg het woord, stond na toestemming van de voorzitter op, richtte zich tot Jonah en zei: 'Mijn naam is Raziël. Ik werk eveneens op het Departement voor Aardezaken en ben daar verantwoordelijk voor de betrekkingen van de Hemel met het Joodse volk. U begrijpt dat ik met grote interesse uw verslag inzake het ontstaan van het christendom heb gevolgd; met grote interesse, zei ik, omdat wat u over Paulus vertelde van enorme invloed is geweest op het jodendom over heel de wereld. U onthulde details die mij hierboven ontgaan waren. Maar juist deze gedetailleerde aandacht die u, Jonah, wijdt aan het door Paulus geïntroduceerde christelijke geloof, onderstreept nog eens te meer, wat door mijn collega Jeremiël al onder onze aandacht is gebracht, namelijk dat wij zo ontzettend beperkt zijn in onze belangstelling voor de aarde. We zijn in wezen slechts geïnteresseerd in alles wat met de Joden en de van hen afgeleide christelij-

ke godsdienst te maken heeft. Ik krijg het hier benauwd van. Nog even en wij worden door de aarde beschuldigd van eenzijdigheid, van het voortrekken van een klein gedeelte van de aardbewoners, en dan hebben we geen enkel verweer. Ik heb waardering voor de zorgvuldigheid waarmee u al deze bijzonderheden voor ons, en voor uw en onze Koning hebt uitgezocht, maar tegelijk voel ik plaatsvervangende schaamte. Schaamte, omdat wij weleens van vooringenomenheid beschuldigd zouden kunnen worden. Ik heb daar dan geen antwoord op en dat onderstreept wat al eerder opgemerkt is: we lopen vast door deze blikverenging. Dit is onze Hemel onwaardig. Dit aspect zal onze volledige aandacht moeten krijgen, willen wij elk recht van spreken niet verliezen.'

Michaël dankte Aartsengel Razaël en zei: 'Ik krijg nu juist een ongemakkelijk gevoel bij wat u suggereert. Opnieuw meen ik iets van wantrouwen jegens onze Hemel te bespeuren; het is zaak, broeders, hier zeer zorgvuldig mee om te gaan. Vergeet u niet, dat deze suggestie van partijdigheid en voorkeur ook terugslaat op onze Geliefde God en Koning. Weest u allen voorzichtig in wat u zegt; een aloude wijsheid is immers: "Wie wind zaait, zal storm oogsten". Ik weet niet of we erg gelukkig moeten zijn met een door onszelf ontketende storm. Maar goed, het zijn ook ernstige dingen die op aarde gebeuren. Ik ben benieuwd naar het vijfde aspect dat u, Jonah, al aangekondigd hebt'.

De haat tegen al wat Joods is

'Wilt u zo goed zijn ons te vertellen wat u inzake dit verschijnsel op aarde hebt moeten constateren?'

'Hoe verdrietig het voor ons allen ook is, geachte voorzitter, ik zal proberen ook dit laatste door mij genoemde aspect van mijn onderzoek voor u samen te vatten.

Het is betreurenswaardig dat het gezegd moet worden: het zijn Paulus en zijn volgelingen, die zoals gij allen weet "christe-

Ik heb het idee dat al dit lijden te maken heeft met de wijze waarop godsdiensten functioneren. Ik heb een voorgevoel dat er zich in dit opzicht weleens grote veranderingen zouden kunnen gaan voltrekken ...

Geliefde Aartsengel Michaël, ik voel de zwaarte van de taak die op uw schouders rust. Ik voel zelfs meer dan ooit dat het aan hybris, aan bijna godslasterlijke overmoed grensde, dat ik het in het verre verleden gewaagd heb met de Allerhoogste van mening te verschillen en Zijn Wijsheid in twijfel te trekken. Het is mede aan deze overmoed van mij als enthousiaste jonge Minister van God te wijten, dat gij, hooggeachte leden van het Tribunaal, thans een uitspraak moet doen over de Alwijsheid van Adonaj versus de vermeende wijsheid van een van Zijn dienaren. Het is niet anders; *Jacta Alea Est*.¹³ Ook de Allerhoogste Zelf wenst een uitspraak van uw Tribunaal in dezen. Mag ik, in het volle besef van mijn ontoereikendheid, u Zijn wijsheid toewensen? Ik dank u.'

Religies als ommuurde tuinen

Nadat Jonah aan het eind van zijn verhaal was gekomen, vroeg Theófilos¹⁴ het woord. Hij sprak: 'Geliefde leden van het Tribunaal. Laat ik beginnen met een woord van dank aan onze adviseur Jonah voor de bijzonder waardevolle informatie die hij ons gegeven heeft over de toestand op aarde, met name over de religieuze ontwikkelingen aldaar. Met zijn visie op het geestelijk leven van de aardbewoners ben ik het, mede op basis van mijn eigen studie, volledig eens. Ik zou daar graag nog het volgende aan toe willen voegen: het is van groot belang dat wij een goed inzicht hebben in het verschijnsel godsdienst. De speciale band die de HERE God heeft met de "Kinderen Israëls" mag ons niet doen vergeten dat er nog vele andere godsdiensten bestaan op aarde, waarvan de aanhangers hun eigen God zoeken en trachten te dienen. Wanneer we dit uit het oog verliezen, geven wij zelf voedsel aan het verwijt dat wij hier in de Hemel partijdig zijn.

In het algemeen kan gesteld worden dat de oorsprong van godsdiensten ligt in de pogingen van een prille mensheid om grip te krijgen op de haar bedreigende machten van het lot. De primitieve mens had namelijk het gevoel dat het leven geregeerd werd door allerlei machten of goden die gunstig gestemd moesten worden. Een voorbeeld hiervan is een vreselijk ritueel dat voorkwam bij de Azteken: men vreesde dat de zon zou sterven, tenzij deze door mensenbloed van nieuw leven werd voorzien; aldus ontstond een afgrijselijke kringloop van mensenoffers om de zon telkens opnieuw te doen opgaan.

De primitieve mens was zich over het algemeen niet bewust van de negatieve effecten van dergelijke rituelen, doch gehoorzaamde eenvoudigweg zijn medicijnman of priester. Wie niet in staat is tot zelfstandig nadenken, volgt gehoorzaam de leider. Dit is alle eeuwen door zo gebleven. Tot op de dag van vandaag ziet men dat een onkritische houding tegenover de in eigen kring geldende religieuze opvattingen bijna altijd leidt tot een krampachtig en humorloos verdedigen van het eigen gelijk, en het te vuur en te zwaard verdelgen van een ieder die dat "gelijk" niet erkent. Dit maakt godsdiensten dikwijls tot een gevaar voor de samenleving.

Staat u mij toe dat ik, om het onderhavige probleem te verduidelijken, de verschillende godsdiensten op aarde vergelijk met evenzovele tuinen. Elke tuin wordt beheerd door een gilde van hoveniers die tot taak hebben de zuivere leer te bewaken en degenen die daarvan afwijken indien nodig te straffen.

Om de orde in de tuinen effectief te kunnen bewaren, is elke tuin omgeven door een hoge muur. In wezen is die muur helemaal niet nodig, want, zo beweren de tuinbeheerders, voorbij die muur is er niets.

Heel af en toe is er een tuinbewoner die dat laatste betwijfelt; het liefst zou hij zich persoonlijk overtuigen van dat "niets".

Maar de wachters zijn er zo stellig over, dat nog maar weinigen op het idee zijn gekomen om dit te onderzoeken door de muur te beklimmen.

Toch kent bijna elke godsdienst een aantal bijzondere mensen dat getracht heeft door te dringen tot de ruimte voorbij de door de hoveniers opgeworpen afscheiding. Deze bijzondere mannen of vrouwen worden Mystici genoemd. Ik noem de Boeddha, Meister Eckhart, Hildegard von Bingen, Hadewych, Van Ruusbroeck, Johannes van het Kruis, de Soefi Rumi ... Mensen als zij onderscheidden zich van de massa der gelovigen door een *sterk ontwikkeld bewustzijn*, wat bij hen de behoefte deed ontstaan om voorbij de muur te kijken die de tuinbeheerders hadden gebouwd. Aan de andere zijde ervan vermoedden zij een mysterie waarvoor hun tijdgenoten doof en blind waren. Zij waagden het om over de tuinafscheiding heen te kijken; hetgeen zij schouwden was overweldigend. Zij bespeurden daar een werkelijkheid die geen enkel raakvlak had met hetgeen zij van de godgeleerden binnen in de tuin over God te horen hadden kregen. Het was moeilijk voor hen om duidelijk te maken wát hen zo in vervoering bracht, ze hadden er geen woorden voor. Zij konden het alleen maar aanduiden door te spreken in negaties, oftewel door te zeggen wat het *niet* was. De dogmatische toekenning van allerlei "eigenschappen" aan God – waar de tuintheologen zo bedreven in waren – verloor voor hen elke betekenis, wat hen niet in dank werd afgenomen.

Meister Eckhart bijvoorbeeld, zei naar aanleiding van zijn mystieke ervaring: "Ik bid God, dat hij mij god doet kwijtraken" en daarmee doelde hij op de god van de tuinbewakers. Dit werd godslasterlijk geacht. Hetzelfde gold voor het feit dat hij, evenals andere Mystici, termen gebruikte als: god "laten", in de zin van "god laten varen", het opgeven van de in de tuinhoven gebruikelijke manier om over "God" te spreken. In de ogen van Eckhart en andere Mystici was de hof waarin zij woonden een *kerkhof van*

god geworden.

Wie zo dacht en sprak als de Mystici werd als ketter beschouwd door de tuin-inquisiteurs. Meister Eckhart werd dan ook voor het kerkelijk gericht gedaagd, maar overleed nog voordat hij gevonnist kon worden. Een soortgelijk verschijnsel als hetgeen ik zo even in beeldspraak aan de orde stelde, komen we ook tegen in de geschiedenis van het volk Israël. Ik denk hier bijvoorbeeld aan de Aartsvaders Abraham, Izaäk en Jacob, en aan Mozes.

De laatste had volgens het verhaal over het "brandende braambos" een wel heel bijzondere ervaring:¹⁵ hij wordt aangesproken vanuit een doornige woestijnstruik die in vuur en vlam staat zonder te verteren. Wanneer hij dan vraagt: "Wie zijt Gij die tot mij spreekt, hoe is Uw naam?", krijgt hij een ongehoorde naam te horen: "Die-Er-Zal-Zijn". Het Hebreeuwse woord voor deze naam – JHWH – wordt ook wel vertaald als "Ik ben die Ik ben", of "Ik ben die er zijn zal". Deze Godsnaam is verwant aan een werkwoord dat zowel verleden, heden als toekomst aanduidt en heeft te maken met vormen van Zijn en Tijd. Vandaar bijvoorbeeld een vertaling als "De Eeuwige", of "Degene die Is" of "Ik Ben".

De naam "JHWH" was voor de Joden zo heilig, dat zij deze nooit mochten uitspreken. Wanneer zij deze vier letters in hun heilige teksten tegenkwamen, lazen zij deze alsof er stond "Ha Sjeem", dat wil zeggen "de Naam", of als "Adonaj". Deze JHWH was het die het volk Israël verkoos tot Zijn volk. Dit aangesproken worden van Mozes door "Die-Er-Zal-Zijn" vormt voor het Joodse volk het begin van een bijzondere geschiedenis.

Deze nieuwe geschiedenis was evenwel niet direct zichtbaar; in eerste instantie onderscheidde het volk Israël zich in niets van andere volkeren. Diens pogingen om een eigen land te veroveren, gingen gepaard met hetzelfde geweld dat dergelijke processen de eeuwen door kenmerkte; men zie de verhalen over Dzjengis Khan of die over de gevreesde Vandalen, Visigoten en

Hunnen, of, later in de tijd, die over de Denen en de Noormannen.

De geschiedenis van de verovering van Kanaän door de zogeheten "Twaalf stammen Israëls" verloopt niet anders. Het boek Jozua uit het Oude Testament is hier heel openhartig over. De nieuwkomer Israëel pakt de lokale bevolking van Kanaän keihard aan. De steden Jericho, Ai, Makkeda, Libna en Lachis worden met name genoemd; de binnendringende Israëlieten "slaan alle inwoners ervan met de scherpte des zwaards", mannen en vrouwen en zelfs kinderen en dieren worden uitgeroeid. Tal van volkeren gaan er aan: de Kanaänieten, de Amoriëten, de Hethieten, de Ferezieten ... En al deze slachtpartijen worden uitgevoerd "in de Naam des Heren". Het was de overtuiging van dit primitieve volk dat het de wil van hun God was dat zij deze wreedheden begingen. Tot zover het begin van Israëls geschiedenis. Toch is dit slechts de helft van het verhaal. In de loop der eeuwen werden door bovengenoemde verschrikkingen heen ook daden van een andere geschiedenis geweven, één die begon met de ervaringen van enkelingen als Abraham, Izaäk en Jacob en diens twaalf zonen, doch eerst met het optreden van Mozes tot een volksaangelegenheid werd. Diens mysterieuze ervaring bij het "brandende braambos" kan voor deze ontwikkeling als fundamenteel worden beschouwd. Van de Aartsvaders en Mozes kan gezegd worden dat ook zij iets opgevangen hadden van het Mysterie "aan gene zijde van de muur". En dat geldt niet alleen voor hen; er waren ook andere figuren binnen het volk Israëel die dat bijzondere inzicht bezaten. Ik doel hier op een aantal profeten; zij hoorden en zagen dingen die hun volksgenoten niet vernamen.

Ik denk aan profeten als Amos, Elia, Elisa, Ezechiël, Jeremia, Jesaja en niet het minst aan Jezus. Zij vingden vibraties op van het mysterieuze Wezen dat Zich tegenover Mozes "JHWH" had genoemd. Deze waren niet voor iedereen hoorbaar; wie geestelijk niet heel fijnbesnaard was, was niet ontvankelijk voor deze trillingen. Er was subtiliteit voor nodig, want te midden van de veelheid

van andere stemmen werd hier gesproken met de *stem van een wegzwevend zwijgen*, zoals het in 1 Koningen 19 vers 12 wordt verwoord.

De stem van een wegzwevend zwijgen: het lijkt erop dat de "spreker" het de ontvanger dubbel moeilijk maakte om gehoord te worden; het geluid van die stem bewoog zich van de hoorder áf, en bestond ook nog uit zwijgen of stilte. Het was dan ook een spreken dat niet met het oor gehoord kon worden, doch slechts met het hart. Desondanks was dit wegzwevende zwijgen voor de profeten die ik noemde een duidelijk hoorbaar spreken. En de inhoud was een "sproke", een belofte van heil, van heelwording. Van die belofte waren de "Kinderen Israëls" een voor heel de wereld zichtbaar teken; althans dat werden zij geacht te zijn. Dege- nen onder hen die zich daarvan bewust waren en er naar leefden, hadden als opdracht het geheimenis van "de werkelijkheid aan gene zijde van de muur" te onthullen aan een wereld die er doof en blind voor was. Ook veel Joden zelf echter waren zich van het bijzondere van hun Jood-zijn niet bewust. De signalen die hun profeten uit die andere werkelijkheid opvingen, stonden haaks op hetgeen tal van bewakers van de Joodse tuin beweerden. Deze bewakers werden valse profeten genoemd; zij verkondigden namelijk een boodschap die in overeenstemming was met de tijd- geest, met de heersende politieke opvattingen, met het simpele geloof van de gewone bewoners van de tuin Israël. Daarom wer- den de profeten die de boodschap verkondigden die werkelijk van de andere zijde van de tuinmuur kwam, niet zelden vervolgd, gevangen gezet, uitgejouwd en gedood. Het was een hachelijke onderneming de tolk te zijn van die mysterieuze Essentie wiens boodschap een andere samenleving behelsde, een "geheelde" wereld, één waarin geen onrecht, oorlog en onderdrukking meer zouden heersen. Kort samengevat: het ging JHWH niet om een godsdienst met al de pracht en praal, het machtsvertoon en de ceremoniën die daarbij horen, doch slechts *om Gerechtigheid*;

om een sociale werkelijkheid die bestaat in gelijke rechten voor al Zijn schepselen, waarbij de aandacht in de eerste plaats zou moeten uitgaan naar de achtergeblevenen, naar weduwen en wezen, naar "de vreemdeling die in uw poorten is".

Broeder Michaël, geachte medeleden van dit Tribunaal, ik kan mij voorstellen dat mijn betoog u in eerste instantie niet geheel duidelijk is. Het is echter mijn taak om over de geestelijke aspecten van ons aller bestaan na te denken en onder woorden te brengen wat er mijns inziens de achtergrond van is.

Ik heb in beelden gesproken, maar deze zijn ook voor mijzelf nog niet scherp. Veel moet nog duidelijker worden; het gaat hierbij om een proces dat zich niet laat afdwingen. Dieper inzicht moet ons geschónken worden. Ik heb er echter alle vertrouwen in, dat indien het onze geliefde God en Koning behaagt, de sluier die nu nog veel aan onze ogen onttrekt, zal worden weggenomen.

Aanstands moeten wij ons uitspreken over het geding tussen onze geëerbiedigde Hemelkoning en zijn vroegere vertrouweling Lucifer. Hun meningsverschil ging juist over Zijn Heilsplan om via het Joodse volk recht en gerechtigheid op aarde te vestigen.

Moge de Geest van onze God en Koning ons leiden bij de beslissingen die we in dezen moeten nemen.'

Kort beraad betreffende de voortgang van het Tribunaal

Na een korte schorsing die werd ingelast om het Presidium gelegenheid te geven zich te beraden op de verdere gang van zaken, heropende Michaël de zitting en deelde het volgende mee: 'Waarde collega's, alle informatie die ons is verstrekt door onze adviseur Jonah, de opmerkingen die naar aanleiding daarvan door u zijn gemaakt, alsmede het betoog van dr. Theófilos, maken duidelijk dat wij met belangrijke kwesties te maken hebben; ons beleid in dezen zal verstrekkende gevolgen hebben voor de toekomst van

Hoofdstuk III

Ongekende ervaringen

Jonah in de stilte van de Eeuwigheid

Het eerste wat Jonah werkelijk trof, was een diepe stilte, een stilte die hij al heel lang niet meer ervaren had. Opeens kwam de herinnering bij hem boven aan de serene stilte die in Hemelstad heerste toen hij nog de linkerhand van de Koning was. Oh, wat had hij er toen ook van genoten. Dikwijls ontvluchtte hij destijds de drukte die in zijn Ministerie heerste om alleen te zijn, om de wind te voelen en 's nachts naar de miljarden sterren te kijken, hoe weldadig was dat geweest. Hetzelfde ervoer hij op dit moment, nu hij de drukte van het Tribunaal even achter zich kon laten. Hier mocht hij van genieten zonder aan iets te hoeven denken of iets te moeten voorbereiden. Hij beschouwde het als een kostbaar geschenk. Teruggeworpen op zichzelf besepte hij opnieuw dat Mystici niet voor niets altijd de eenzaamheid van woestijnen of ruige berghellingen opzochten om daar bevrijd te zijn van een wereld die de sprake van dit eeuwige zwijgen niet kende. Nu reeds voelde hij hoe het zachte suizen der Eeuwigheid hem in haar armen sloot.

Hij viel in een diepe slaap.

Toen hij wakker werd, zag hij aan de stand der sterren dat hij lange tijd had geslapen. Vaag begon hij zich te realiseren in welke ongekende situatie hij zich bevond: geheel alleen, zwevend op een wolk hoog boven de aarde en ver van de Hemel. Als losse wolkenflarden dreven beelden en geluiden zijn geest binnen, nog zonder samenhang en betekenis: zijn millennia-lange verblijf op aarde als geheim agent van de Hemel, zijn terugkomst in de Hemel, ontmoetingen met oude bekenden als Michaël en Theófilos, zittingen van het Tribunaal, discussies en ruzie-achtige interrupties aldaar, zijn oude conflict met de Allerhoogste dat op het Tribunaal beslecht moest worden, kortom, het was een chaos in zijn hoofd. Allengs kwam hij in de stilte die hier heerste weer tot rust en tot zichzelf, en kreeg hij weer controle over zijn denken.

Hij keek over de rand van zijn wolk naar de aarde. Daar was hij geweest, een lange tijd. Hij wist hoe het daar toeling. Wat had hij daar een schitterende rijkdom aan uitingen van de menselijke geest aanschouwd; in hoog ontwikkelde wetenschap, in technologisch kunnen en in artistieke expressies als muziek, dans en schilderkunst ...

Hij had Mystici ontmoet die in wezenlijk contact stonden met het Absolute. Ook was hij vele oprecht vrome, God en de naaste liefhebbende mensen tegengekomen, mensen die deugden.

Toch vormde dit alles niet het overheersende beeld dat hij van de mensheid op aarde had gekregen. Bij uitstek gedurende de laatste twee eeuwen was het in grote delen van de wereld een en al ellende, verwarring heerste alom. Oorlogen overal, stromen vluchtelingen die bij honderdduizenden op drift waren geraakt om de hel die hun verblijfplaats op aarde voor hen was geworden, te ontvluchten.

Jonah liet dit alles zijn geestesoog passeren. Hij zag de apocalyptische hel niet alleen, hij hoorde hem als het ware ook. De 'muziek der sferen' die hier in de stilte 'hoorbaar' was, werd overstemd door angstkreten van de planeet aarde. Hij dacht: het lijkt wel of de schepping 'een vrouw in barensnood' is, haar zuchten en steunen is hartverscheurend! Zou de aarde haar eigen verlossing kunnen voortbrengen? Ik betwijfel het ernstig. Maar wat zou er dan nodig zijn om 'het kind van verlossing' te baren? Een goddelijk heilsplan?

Hij kreeg opeens een ingeving: wat de mensheid in ieder geval nodig heeft, is de moed om uit haar eigen verhaal te stappen; het zijn immers altijd weer de verkeerde politieke, economische en religieuze verhalen waarin de mensen gevangen zitten. Durf, oh mens, het verhaal van jouw superieur geachte godsdienst, of je eigen politieke verhaal over de vrije markt, het neoliberalisme, of een linkse of rechtse revolutie los te laten. *Stap er*

uit en zie dan wat er gebeurt!

Jonah hoorde zichzelf dit denken, en opeens viel het hem op hoe uitdagend dat klonk: 'uit je eigen verhaal stappen ...'!

Hij keek om zich heen, dacht aan het Tribunaal en aan al hetgeen daar ter tafel was gekomen, en besepte opeens: ja, maar dat is toch óók maar een verhaal? Laat ik zelf eerst eens de proef op de som nemen en wagen wat ik zo even in gedachten anderen aanraadde, namelijk uit het verhaal springen!

Jonah ging op de uiterste rand van zijn wolk staan, haalde diep adem en sprong de diepte in ...

Toen hij na enige tijd weer bij zijn positieven kwam en zich afvroeg: Wat is er aan de hand, waar ben ik?, drong het tot hem door dat hij 'uit de tijd' was gesprongen. Hij besepte dat hij daarvoor tevens uit het geheel van de daarbij behorende maatstaven en definities was gestapt.

God, dacht hij, wat voelt dat heerlijk ... Ik ben vrij! Het bracht een verandering met zich mee, zoals iemand dieervaart wanneer hij in plaats van berg op – berg af te gaan, in een ballon stapt en van daaruit het hele berglandschap in één blik overziet. Een dergelijke enorme verruiming van perspectief ervoer Jonah na zijn sprong in het oneindige ... Hier, zo realiseerde hij zich, gelden andere maatstaven. Zelfs waarheden en zekerheden van voorheen verdampen hier en gaan op in ijle lucht. Wat op aarde of in de Hemel voor waar wordt aangenomen, is hier opeens niet meer waar, is niet langer realiteit! Jonah bemerkte ook dat hetgeen op aarde of in zijn Hemel alleen maar ervaren kon worden als plaatshebbend in opeenvolgende momenten, hier beleefd werd als een gelijktijdig plaatsvindend totaal van ontwikkelingen. Hij besepte dat zijn begrip ontoereikend was om zijn belevenissen adequaat te kunnen uitdrukken.

De processen die hij waarnam, waren werkelijk overdonderend! Hier werden tijd en afstanden gemeten met slechts één

maat, die van lichtjaren. Het duizelde hem ... Hier werd hem een blik gegund in de ziedende, kolkende, vloeibare baaierd, waarin alles wat nu ís, eens, in een ver verleden, ontstond.

Jonah wist dat wetenschappers op aarde gewag maakten van een 'Big Bang' – dit klonk hem hier als een onbeholpen banaliteit in de oren. Voor wat ik hier aanschouwen mag, zo dacht hij, bestaat geen woord, geen taal, net zo min als Liefde in woorden uit te leggen is of in een formule te vatten. Hij ontwaarde hier iets van dat adembenemende proces van de wording van al wat is, een proces van 'trial and error', van ontstaan en weer vernietigd worden ... een duizelingwekkend gebeuren. Hetgeen in een tijdsbestek van dertien, veertien miljard jaren plaats had gevonden, het was hem of hij het in één blik mocht aanschouwen. Wat zich bijvoorbeeld het ene 'moment' nog op de bodem van de oerzee bevond, zag hij het volgende 'moment' als stollingsgesteente hoog in een gebergte liggen.

Hij mocht een blik werpen in de kraamkamer waar sterren geboren werden, en ook in de zwarte gaten, de 'crematoria', waarin oude sterren werden verbrand. Vanaf een veilige afstand zag hij hoe zo'n oude ster als in een spiraal naar zijn crematorium werd togetrokken. Hij nam een dunne schijf van ziedendhete materie rond dat zwarte gat waar. Vanaf de plek waar hij zweefde, keek hij tegen de zijkant van die schijf aan; hij kon zelfs de achterkant ervan zien. Nog verder daarachter aanschouwde hij een rij van bejaarde sterren, sterren die als het ware wachtten op hun crematie.

Wat hem het meest trof, was dat hier tijd en gebeurtenissen niet op een goudschaaltje werden gewogen; nee, hier in deze tijdruimte werd gemorst met energie, met materie en met tijd, en dat in een mate die zelfs een wetenschapper nooit zou kunnen bevatten. Vrijelijk kon hij het heelal bereizen, in alle richtingen. Hij werd duizelig van de niet te tellen eenheden en de onvoorstelbare afmetingen binnen het Universum.

Hij keek om zich heen of hij in dit eeuwige wordingsproces iets kon ontwaren van ... van God? In de Hemel waar hij thuis was, wist hij waar en hoe hij kijken moest: God wás er, God had een gestalte, hoe ijl ook. Maar hier? Natuurlijk begreep hij dat nergens in deze onmetelijke ruimte een troon stond waarop een zogeheten Koning van het Universum gezeten was, ook was het hem duidelijk dat hij niet hoefde te zoeken naar Serafs die met ieder zes vleugels boven die God stonden, en dat hier geen Engelenkoor te horen was dat *Sanctus, Sanctus, Sanctus* zong.¹⁶ Al zwevend door het Universum drong het als een elektrische schok tot hem door dat ook hij tot dusver geleefd had in een door Hemel en aarde geloofde werkelijkheid, die echter van hieruit beschouwd helemaal niet bestond! Op datzelfde moment werd hij overspoeld door verdriet – datgene waarin hijzelf en miljarden mensen eeuw in eeuw uit ongeschokt geloofd hadden, zag hij in een oogwenk verdampen tot nog minder dan de ijle atmosfeer die hier heerste.

Het besef drong tot hem door dat al die hoofdrolspelers uit de geloofsverhalen van de mensheid alleen maar *binnen die verhalen* bestonden, en dat deze niet alleen uit ijle, maar ook uit ijdele, geen werkelijkheid bevattende verhaalstof bestonden. De aardse theoloog die had getracht de gelovigen te doen begrijpen dat geloofsverhalen ‘van verbeelding waren gemaakt’ had dus gelijk!

Hij beseftte dat hij hier in het Universum oog in oog werd geplaatst met een Mysterie dat nu juist absoluut niet ‘van verbeelding’ was gemaakt. Voor dit oergeweld van woedende, ziedende, scheppende en weer vernietigende krachten konden de drie letters G-O-D dan ook volstrekt geen toereikende benaming zijn; het was zelfs onmogelijk hieraan überhaupt een naam te geven! Immers, dat wat een mens een naam geeft, komt daarmee in diens macht. Jonah ontdekte daarentegen dat hij absoluut geen

macht had, maar dat een autonoom Mysterie zich in hem uitdrukte, zoals het dat deed in elke zijnsvorm ...

Terwijl hij dit alles overwoog, herinnerde hij zich opeens een dergelijke zienswijze ook al tijdens zijn verblijf op aarde te zijn tegengekomen, namelijk in het werk van de Jood Baruch de Spinoza. Deze had in de zeventiende eeuw reeds gebroken met de gangbare opvatting dat God een soort Opperwezen zou zijn dat vanuit de hemel de wereld en het mensenleven bestuurde en tot wie men kon bidden om dood en ziekte en andere rampen af te wenden. Meer dan vier eeuwen geleden gaf deze Joodse denker reeds een totaal andere betekenis aan het woord God. Voor hem stond 'God' voor *alles wat is en geschied*!

Nu hij hier zo rondzweefde en de onbegrijpelijkste processen mocht aanschouwen, leek hem Spinoza's definitie een trefende aanduiding voor het Mysterie dat hij hier, in deze immense ruimte, bevroedde. Steeds dieper drong het tot hem door dat de gangbare idee dat de aarde als centrum van het heelal ter wille van de mens zou zijn geschapen, niet te handhaven viel, evenmin als de kinderlijke voorstelling van een Opperwezen dat als een Hemelse Vader voor de mens zou zorgen. In plaats daarvan was ook deze laatste onderworpen aan de grillen van het onbarmhartige lot van ontstaan, bestaan en weer vergaan; hetzelfde lot waaraan sterren en melkwegen, levend en dood materiaal in dit Universum nu eenmaal onderworpen waren. Een Goddelijke Vader aan wie een mens zou kunnen vragen om in zijn leven in te grijpen, bestond niet. Hier was geen plaats voor smeekbeden; slechts voor verwondering en voor aanvaarding van het bestaan.

Het verbaasde Jonah dat hij en zijn mede-Engelen het goddelijke nog nooit zó gezien hadden ... Dit moest wel het gevolg zijn van het feit dat ze met elkaar gevangen zaten in verhalen: mooie en vrome, dat wel, maar tegelijkertijd verhalen die hen verhinderden om verder kijken dan hetgeen deze verbeeldden!

ook Michaëls Hemel open zal staan voor de inzichten die mij geschonken werden. Hij dacht aan zijn geliefde God en Koning. Zijn intuïtie deed hem vermoeden dat ook Deze worstelde met vragen over Zijn bestaansgrond.

Al mijmerend vond hij zijn wolk terug en 'wolkte' zich weer in. Tot zijn grote verbazing veranderde de wolk in een gloeiend geheel; alles knetterde en vonkte, in felle kleuren fluoriseerde zij, alsof ze werd voorgedreven door een wind vol deeltjes die werden uitgebraakt door de Zon. Of was het de nagloed van het Mysterie door hem aanschouwd? Het was in ieder geval zeer indrukwekkend.

Jonah glimlachte; maar natuurlijk, dacht hij, *Lucifer is thuisgekomen!*

Michaëls schokkende ontdekking

Waren de ervaringen van Jonah tijdens zijn ruimtevaart zonder meer uniek, wat Michaël onderwijl meemaakte, was niet minder dan schokkend te noemen! Nadat hij Jonah een goede wolkenvaart had gewenst en hem had uitgezwaaid, bereidde hij zijn vertrek voor naar het koninklijk Paleis. Hij zorgde ervoor dat hij er onberispelijk uitzag; in vol ornaat en met alle tekenen van zijn hoge positie als Plaatsvervanger des Konings klapwiekte hij in de richting van het Regeringscentrum. Tijdens de vlucht realiseerde hij zich de zwaarte van zijn missie. Hij wilde immers niet slechts met de Koning het resultaat van de zittingen doornemen, doch tevens met Hem overleggen of het wel raadzaam was om het Tribunaal te laten beslissen inzake het geding tussen Hem en Zijn vroegere tweede Minister. Tegelijkertijd echter besepte hij dat het Gods eigen besluit was geweest dat het zo moest gaan. Bovendien pleitte het ook voor Diens Zelf-relativering dat Hij een dergelijke uitdaging aandurfde. En zo, nog steeds in gedachten verdiept, bereikte hij het Kwartier waar zijn eigen Paleis van Justitie en zijn ambtswoning stonden; nog slechts een paar krachtige

vleugelslagen en hij zou bij het Paleis van de Koning arriveren! Maar ... hij had zich toch niet in de weg vergist? Waar was het Paleis, dat moest hier toch zijn? Jazeker, hier moest het staan, maar het stónd er niet. Wat hij wel aantrof was een grote gapende leegte! Het was alsof een woedende orkaan, een tornado, hier alles vernietigd had.

Michaël landde; geheel verbijsterd zonk hij neer op een brok van de voorgevel van wat eens het schitterende Paleis des Konings was geweest en keek, volledig gedesoriënteerd, om zich heen.

Er klonk een bekende stem. Overste Joab, de bevelhebber van de Hemelse Heirscharen, en als zodanig tevens commandant van de Lijfgarde van de Koning, kwam naar hem toe, het gelaat krijtwit! Joabs uniform was verformfaaid, knopen waren ervan afgescheurd, zijn sandalen en beenbeschermers waren grijs van het stof.

‘Joab!’, schreeuwde Michaël, ‘wat is hier in Godsnaam gebeurd, waar is onze geliefde Koning? Heeft hier soms een noodweer gewoed, dat alles zo in wolkenpuin ligt? Is onze Koning gewond geraakt? Hij is toch niet ... toch niet dood? Dat is toch niet mogelijk? Vertel het me dan toch, man!’

De overste zei niets, haalde vanonder zijn tuniek een verzegeld perkament tevoorschijn, en sprak toen met haperende stem: ‘Dit moest ik u geven, leest u het zelf maar, ik ben niet in staat om u alles te vertellen.’

Joab jammerde als een gewonde krijger. Michaël nam het document met trillende handen aan, verbrak het zegel en las:

‘Zeer geliefde Michaël, Mijn geestelijke Zoon. Zoals gij ziet, zijn hier vreemde dingen gebeurd! Gij hebt na de laatste zitting van het Tribunaal Jonah op een privé-wolk de ruimte ingestuurd om bij te komen van zijn vermoeiende verblijf op aarde en om zich

Het was hem ineens volkomen duidelijk: om het op deze wijze te kunnen zien, moesten zowel mensen als Engelen uit hun zo gekoesterde verhalen durven te stappen. Dan zouden zij wel iets dierbaars kwijtraken, maar wat zouden zij er wel niet voor terugkrijgen ... Tot in merg en been voelde hij hoe uitermate beperkt de geloofswereld van de Hemel en van de mensheid op aarde was, vergeleken met de mateloze ruimte die hier heerste; ze ademde de zuurstofarme atmosfeer van het mensen- en Engelenverstand! Men ziet voor zonde aan wat het niet is, en wat het wel is, wordt niet begrepen, dacht Jonah. Men houdt voor zuivere godsdienst wat in werkelijkheid lege rituele handelingen zijn; *zowel de Hemel als de aarde beneden haar moeten de ware eredienst nog ontdekken!*

Als met nu pas geopende ogen aanschouwde Jonah nogmaals de ruimte van het Universum. Hij voelde in zijn hart de behoefte om hulde te brengen, om lof te zingen, de lof van het Mysterie waarvan hij nu pas iets begon te beseffen. Hij ervoer de Liefde die Spinoza *Amor Dei intellectualis* noemde, een liefde die niet ontsproot aan het denkende hoofd, maar aan het luisterende hart.

Eén ding was hem wel duidelijk: hetgeen hij hier aanschouwde, was vrijwel niet in woorden te vatten; hoe moest hij dit alles uitleggen aan Michaël en de anderen?

Hij merkte dat hij al mijmerend weer bezig was met zijn oude Hemel ... God, ja, daarheen moest hij weer terug. Hij zag er tegenop. Het was voor zijn gevoel letterlijk een terug-gang; een terugkeer naar een beperkt denkende Hemel-gemeenschap. Hoe moest hij zich daar in Gods naam weer thuis voelen? Terwijl hij rondspiedde waar zijn wolk zou kunnen zijn, herinnerde hij zich ineens dat Michaël bij het afscheid gezegd had: 'Open u voor alle ervaringen die de stilte u zal schenken.' Nu, dat heb ik gedaan, dacht Jonah. Dan mag ik op mijn beurt verwachten dat

Dankwoord

Ik wil mijn diepe dankbaarheid betonen aan allen die op enigerlei wijze betrokken zijn geweest bij – en hebben bijgedragen aan de totstandkoming van dit boek.

Ik noem in het bijzonder onze dierbare vrienden Denise de Costa en Wouter Klinkenbijn, die vanaf het begin grote interesse hebben getoond voor dit project en mij met raad en daad hebben bijgestaan.

Ook onze vriendin Annelies Gehring, eigenaresse van de Larense Boekhandel, stond altijd voor mij klaar. Zij is degene die contact legde met Frank Janse van Uitgeverij Bewust Zijn. Toen Annelies hem inlichtte over mijn verslechterende gezondheidstoestand, toonde hij zich direct bereid om het manuscript te lezen en het vervolgens zo snel mogelijk in boekvorm te publiceren. Ik ben hen beiden dan ook zeer erkentelijk voor hun hulp en inzet.

Het was mijn vrouw Joke die mij niet alleen krachtig aanspoorde dit boek te gaan schrijven, maar die mij ook voortdurend inspireerde; het ene na het andere idee ontsproot aan haar geest, waarover wij dan samen discussieerden. Zo ontstond een zeer bijzondere en vruchtbare samenwerking.

Terwijl dit boek in de eindfase verkeerde, werd onze kleinzoon Jonah Parker Bolhuis geboren, roepnaam Jonah. Zijn moeder wist niet dat de hoofdpersoon van dit boek ook Jonah heette. Dit 'toeval' heeft gemaakt dat hij voor mij het symbool is geworden van de 'nieuwe mens'. Derhalve is dit boek mede aan hem opgedragen.

Willem Melles
Laren, juni 2016

Over de auteur

Willem Herman Melles werd in 1928 geboren in het toen nog landelijke Gees, gemeente Oosterhesselen, in Drenthe, waar zijn vader gereformeerd predikant was. In 1930 verhuisde het gezin naar het Groningse Grijsperk – vader Pieter Melles stamde uit een Gronings geslacht. Zijn leven lang ligt Willems hart in het ‘Grunninger’ landschap en ‘ien Stad’.

Na een vanwege de oorlog moeizame middelbare school-periode, behaalde hij het diploma Gymnasium alfa en trad vervolgens in zijn vaders voetsporen: hij koos voor de studie Theologie aan de VU te Amsterdam. Tevens studeerde hij Orgel en Kerkmuziek aan de Muziekschool met Vakopleiding, het huidige Conservatorium, te Zwolle en deed eindexamen bij Jaap Dragt. Na het behalen van het diploma doctoraal Theologie wijdde hij zich aan het predikantschap, achtereenvolgens in Wijhe, Kampen, Amstelveen/Buitenveldert en Bussum.

Als gevolg van zijn echtscheiding en een nieuwe relatie werd hij in 1976 gedwongen het ambt van predikant neer te leggen, wat een zware wissel op hem trok. Reeds enige tijd daarvoor echter begonnen de van huis uit meegekregen religieuze opvattingen voor hem langzamerhand aan waarde in te boeten.

Na deze breuk in zijn leven volgde hij de opleiding tot Psycholoog/Psychotherapeut en voerde met zijn toenmalige partner jarenlang een eigen praktijk, waarbij hij zich nadrukkelijk afficheerde als Theoloog-Psychotherapeut.

Sinds 2008 was hij gehuwd met Joke Melles-Aalberts.

Over het verlies van zijn predikantschap zei hij later: ‘Ik voelde mij als een vogel van wie men de snavel heeft dichtgebonden’. Voor zijn echtgenote Joke was dit de aanleiding om te zeggen: ‘Ga dan schrijven!’ Haar oproep heeft geresulteerd in dit boek.

In memoriam

Willem heeft de publicatie van zijn boek zelf niet meer mee kunnen maken. In de zomer van 2016 ging zijn gezondheid snel achteruit, en op 4 oktober overleed hij.

Hij was niet bang om te sterven. Integendeel, hij was nieuwsgierig naar de andere dimensie, 'de Nieuwe Wereld', zoals hij die zelf noemde na een visioen dat hij kort voor zijn dood kreeg. Op zijn rouwkaart staat dan ook geschreven dat hij 'na een lang en rijk leven is opgeheven tot Zijn'.

De laatste drie jaren van zijn leven is hij intensief bezig geweest met het schrijven van dit boek. Het was in de herfst van 2013 in ons huis op Kreta dat hij plotseling inspiratie kreeg en 'aus einem Guss', zoals hij het zelf verwoordde, de contouren van het verhaal op papier zette. Iedere avond las hij mij de tekst voor die hij die dag had geschreven. 'Ik lijk wel een kanaal,' zei hij, 'ik hoef maar te gaan zitten en de woorden komen tot mij. Het is heel bijzonder.'

Naar mijn mening kan dit boek beschouwd worden als de neerslag van Willems jarenlange geestelijke zoektocht naar de 'Waarheid', naar het antwoord op de vraag: Wie, Wat is God? Het is mijn vurige wens dat hij dit antwoord inmiddels gevonden heeft.

Joke Melles-Aalberts
Laren, oktober 2016

Aart van Wijk

Het nieuwe boek van God

272 bladzijden, paperback

ISBN 9789492066091 (paperback)

ISBN 9789492066121 (e-book)

Wat is liefde eigenlijk, en hoe zou de maatschappij er uit zien als de mens wél vanuit liefde en het hartsbewustzijn gaat leven? Aart van Wijk behandelt de liefde in dit boek diepgaand. Hij wordt hierin begeleid door de GodGodin der liefde, Aeterna, die zich op een nacht aan hem openbaarde. "Dag Aart, ik ben God en wil graag onder de naam Aeterna naar buiten treden. Wil jij jouw nieuwe boek over het hartsbewustzijn in mijn naam schrijven?". In dit boek komt deze GodGodin der liefde met een heldere en eigentijdse boodschap van liefde en waarheid. Zij ontvouwt het hartsbewustzijn dat zij momenteel op aarde laat indalen.

Dit boek reikt de lezer alle wijsheid aan om in woord, daad én bewustzijn de draai naar ons hart te kunnen maken. Het leert ons het hart volledig te openen, zodat wij niet langer leven vanuit angst maar vanuit liefde. Aeterna laat tevens haar zuivere licht schijnen op de huidige samenleving. Zij schetst de innerlijke transformatie die nodig is om te komen tot een samenleving die geheel in balans is.

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Frank Janse

De zin van jouw bestaan

NLP en non-dualiteit

176 bladzijden, paperback

ISBN 9789081747905 (paperback)

ISBN 9789081747974 (e-book)

Wat is de zin van ons bestaan? Een vraag die een ieder van ons zich wel eens stelt. Zingeving houdt alle mensen bezig. Soms is het lastig het leven meer betekenis te geven. Vooral in een leven vol met problemen en teleurstellingen. Het valt niet mee om de abstracte vragen op het gebied van zingeving concreet en tastbaar te maken. Frank slaagt erin beide op een zeer toegankelijke wijze bij elkaar te brengen. Een bijzonder goed gelukte samensmelting van Oosterse filosofie en Westerse psychologie.

Dit boek verrast je met een ander perspectief op de wereld waarin jij denkt te leven. Het geeft duidelijke antwoorden op essentiële vragen. Wie ben ik? Wat is mijn rol en doel in dit leven? De inzichten die je via dit boek krijgt, bieden je een kans op meer vrijheid, geluk, een hogere kwaliteit van leven en innerlijke rust. Het brengt je dichterbij jezelf. Dit boek is de volgende stap op het pad van jouw persoonlijke ontwikkeling. Uiteindelijk ontdek je wat je in essentie bent, altijd al was en altijd zal zijn. Het is de sleutel tot waar geluk.

Eric Schneider in het voorwoord: 'Een aanrader voor een ieder die zoekt naar meer modern geformuleerde spirituele inspiratie!'

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.uitgeverijbewust-zijn.nl

Willem Herman Melles (1928) wijdde zich na het behalen van het diploma doctoraal Theologie aan het predikantschap. Vanwege zijn echtscheiding en een nieuwe relatie werd hij in 1976 gedwongen het ambt van predikant neer te leggen, wat een zware wissel op hem trok. Na deze breuk in zijn leven volgde hij de opleiding tot Psycholoog-Psychotherapeut en voerde met zijn toenmalige partner jarenlang een eigen praktijk. Over het verlies van zijn predikantschap zei hij later: 'Ik voelde mij als een vogel van wie men de snavel heeft dichtgebonden'. Voor zijn echtgenote Joke was dit de aanleiding om te zeggen: 'Ga dan schrijven!' Haar oproep heeft geresulteerd in dit boek.

Willem Melles is op 4 oktober 2016 overleden. Hij heeft de publicatie van zijn debuut helaas niet mogen meemaken.

De wereld is in onbalans. Het kwaad regeert, en ook de godsdiensten lijken de weg kwijt te zijn. God wil de mensheid uit haar helse staat redden met Zijn 'Heilsplan'. Lucifer bekritiseert dit plan, wordt om die reden door God de hemel uitgegooid en belandt vervolgens op aarde. Hij vindt daar overtuigende argumenten die zijn kritiek op God ondersteunen. God is ondertussen Zelf tot het inzicht gekomen dat de leerstellingen van religies mislukte pogingen zijn om het goddelijke Mysterie te verwoorden. Als gevolg hiervan trekt Hij zelfs zijn Eigen bestaan in twijfel, met alle gevolgen van dien ... Wat betekent dit voor de mensen op aarde? Totale ontwrichting? Of gloort er toch nog licht?

Dit boek schetst onder meer hoe godsdiensten hebben bijgedragen aan de erbarmelijke staat waarin de wereld zich bevindt. Gevoelige thema's als het ontstaan van de Jodenhaat, de lust naar macht, witwaspraktijken in de Kerk en het ongebreidelde consumentisme worden hierbij niet geschuwd. Het boek eindigt met een positieve visie op de toekomst: als wij de moed hebben om 'uit ons eigen verhaal te stappen', kunnen wij ontwaaken uit onze huidige staat van Zijn en in verbinding treden met het ware Mysterie dat ten grondslag ligt aan het leven. Zo ontstaat de nieuwe mens, die in staat zal zijn de hemel op aarde te creëren.